Raadsvoorstel

Datum vergadering: 5 november 2026
Zaaknummer: 2025 - 053787
Programma: Organiseren, Leven, Wonen en Werken
Onderwerp: Plan van aanpak Strategische visie gemeente Uithoorn 2050, instelling raadscommissie en aanvullend budget.

Bijlagen:
Bijlage 1: Plan van aanpak Strategische visie gemeente Uithoorn 2050
Bijlage 2: Samenvattingskaart Plan van aanpak Strategische visie gemeente Uithoorn 2050 (Mindmap)
Bijlage 3: Instellingsbesluit/verordening raadscommissie Strategische visie gemeente Uithoorn 2050
Bijlage 4: Benoemingsbesluit Raadscommissie Strategische visie gemeente Uithoorn 2050

Samenvatting

De gemeenteraad heeft in december 2025 besloten de Strategische Visie Uithoorn 2030 te herijken. De huidige werkgroep Strategische visie Uithoorn (verder: werkgroep) legt dit voorstel aan de raad voor. Het Plan van Aanpak beschrijft hoe wordt toegewerkt naar de Strategische visie gemeente Uithoorn 2050. Voorgesteld wordt daarnaast de werkgroep te formaliseren als raadscommissie met een afgebakend mandaat voor procesbesluiten, de commissieleden te benoemen en het beschikbare budget te verhogen van € 90.000 naar € 150.000. De gemeenteraad blijft eigenaar van het traject en behoudt het politieke en kaderstellende primaat. De definitieve visie wordt volgens de planning in oktober 2027 aan de raad voorgelegd.

De werkgroep Strategische visie Uithoorn stelt de gemeenteraad voor:

1. het Plan van aanpak Strategische visie gemeente Uithoorn 2050 vast te stellen en daarmee de aanpak, fasering, planning en governance als kader voor het vervolgproces vast te stellen;
2. de bestaande werkgroep Strategische visie Uithoorn te formaliseren als Raadscommissie Strategische visie gemeente Uithoorn 2050 door het in bijlage 3 bijgevoegde instellingsbesluit vast te stellen;
3. de Raadscommissie Strategische Visie gemeente Uithoorn 2050 binnen de door de raad vastgestelde kaders mandaat te geven voor de in het instellingsbesluit genoemde procesbesluiten;
4. vast te stellen dat inhoudelijke en politieke kaders, wezenlijke wijzigingen van de opdracht, aanvullend budget en de definitieve Strategische visie gemeente Uithoorn 2050 voorbehouden blijven aan de gemeenteraad;
5. de voorgedragen leden te benoemen tot lid van de Raadscommissie Strategische Visie gemeente Uithoorn 2050 overeenkomstig het in bijlage 4 bijgevoegde benoemingsbesluit;
6. een aanvullend budget van € 60.000 beschikbaar te stellen, waarmee het totale budget voor het traject wordt verhoogd van € 90.000 naar € 150.000, en dit te betrekken en te verwerken in de Voorjaarsnota 2028.

Gemeente Uithoorn

Raadsvoorstel

Overwegingen

De Strategische Visie Uithoorn 2030 dateert uit 2013. Sinds de vaststelling daarvan is de maatschappelijke, economische en bestuurlijke context aanzienlijk veranderd. De raad besloot daarom in december 2025 tot herijking van de strategische visie. De nieuwe visie moet niet alleen beschrijven waar Uithoorn en De Kwakel in 2050 willen staan, maar vooral een langetermijnkompas vormen voor toekomstige beleidskeuzes en investeringen.

Het Plan van Aanpak biedt structuur en duidelijke beslismomenten

Het plan werkt in vijf fasen toe van voorbereiding en analyse naar strategische keuzes, concretisering en afronding. De beoogde visie moet richting geven aan langetermijnbeleid en bijdragen aan doeltreffendheid, uitvoerbaarheid, weerbaarheid, samenhang, draagvlak en toepasbaarheid.

Na de voorbereidende fase wordt eerst de huidige situatie geanalyseerd, waarna strategische vragen en antwoordopties worden ontwikkeld. Vervolgens worden de gewenste hoofddoelen bepaald en geconcretiseerd in subdoelen en indicatoren. Tot slot worden de resultaten samengebracht in de Strategische visie gemeente Uithoorn 2050.Daarbij wordt gebruikgemaakt van bureauonderzoek, kennissessies, participatiesessies, werksessies en beslissessies. De planning loopt van de voorbereidende fase in 2026 tot de besluitvorming over de definitieve visie in oktober 2027.
De gemeenteraad stelt met dit voorstel het Plan van aanpak vast.

De raad houdt regie op proces en inhoud

De strategische visie is bij uitstek een kaderstellend instrument van de gemeenteraad. De raad is daarom eigenaar en opdrachtgever van de nieuwe strategische visie en het bijbehorende traject om daartoe te komen. Tegelijkertijd is het voor een traject dat ruim een jaar duurt en bestaat uit verschillende opeenvolgende denk-, participatie- en beslismomenten niet werkbaar om iedere procesmatige keuze afzonderlijk aan de voltallige gemeenteraad voor te leggen. Daarom wordt voorgesteld de bestaande werkgroep te formaliseren als raadscommissie en haar een duidelijk afgebakend procesmandaat te geven. De commissie kan daardoor namens de raad het proces begeleiden en binnen de vastgestelde kaders tijdig keuzes maken die noodzakelijk zijn om het proces voort te zetten. Hiermee wordt aangesloten bij het Plan van aanpak, waarin de gemeenteraad als eigenaar en opdrachtgever wordt aangemerkt en de werkgroep namens de raad als stuurgroep en gedelegeerd opdrachtgever optreedt. Het instellen van de raadscommissie betekent nadrukkelijk niet dat de gemeenteraad zijn inhoudelijke verantwoordelijkheid voor de Strategische visie overdraagt. Inhoudelijke koerskeuzes, wezenlijke kaderwijzigingen en besluiten met financiële gevolgen buiten het beschikbare budget blijven voorbehouden aan de raad. Het mandaat van de commissie is begrensd tot de uitvoering van het door de raad vastgestelde proces zoals opgenomen in het instellingsbesluit in bijlage 3. De gemeenteraad houdt gedurende het gehele traject het politieke en kaderstellende primaat en behoudt in alle gevallen het recht om de kaders bij te stellen. De definitieve Strategische visie gemeente Uithoorn 2050 kan uitsluitend door de gemeenteraad worden vastgesteld.

Om de betrokkenheid van de voltallige raad gedurende het proces te waarborgen, heeft de werkgroep bovendien aangegeven de gemeenteraad op relevante momenten via raadsberichten actief te consulteren. Op deze manier blijft de gehele raad ook tussen de formele besluitvormingsmomenten betrokken en bestaat er ruimte om tijdig bij te sturen of aanvullingen mee te geven.

Participatie is een belangrijk onderdeel van de visievorming

De Strategische visie gaat over de toekomst van Uithoorn en De Kwakel. Betrokkenheid vanuit de samenleving is daarom een belangrijk onderdeel van het proces. Het Plan van aanpak voorziet in participatiesessies met onder andere inwoners, jongeren, ondernemers en vertegenwoordigers van maatschappelijke organisaties.
De werkgroep heeft daarbij aangegeven dat de participatie breed en divers moet zijn. Er moet expliciet aandacht zijn voor jongeren, inwoners van zowel Uithoorn als De Kwakel en groepen die niet vanzelfsprekend aan gemeentelijke participatietrajecten deelnemen.

In bijlage A van het Plan van aanpak de is communicatie en participatieaanpak van de gemeente nader uitgewerkt waarbij rekening is gehouden met de timing van de diverse sessies die zullen plaatsvinden. De concrete vormgeving van de gemeentelijke burgerconsultatie wordt aan de hand van het plan nog nader uitgewerkt. Dit binnen de door de raad vastgestelde kaders en in overleg met de raadscommissie.

Rol verantwoordelijke wethouder

De verantwoordelijk wethouder is geen indiener van dit raadsvoorstel, geen lid van de raadscommissie en heeft daarin geen stemrecht. De wethouder kan op uitnodiging deelnemen als adviseur en gesprekspartner. De wethouder brengt de bestuurlijke en uitvoeringspraktijk in en ondersteunt de verbinding met het college en de ambtelijke organisatie. Daarmee is er bestuurlijke betrokkenheid zonder dat het eigenaarschap of het politieke en kaderstellende primaat van de gemeenteraad wordt overgenomen. Het college heeft binnen het traject een ondersteunende en meewerkende rol en wordt bij belangrijke mijlpalen als klankbord betrokken.

Samenhang met de Omgevingsvisie wordt bewaakt

De strategische visie is richtinggevend voor gemeentelijk beleid en vormt daarmee een belangrijk fundament voor de Omgevingsvisie. Beide trajecten blijven afzonderlijk, met een eigen planning en besluitvorming. Waar dit bijdraagt aan integraliteit en consistentie worden inhoud en proces op elkaar afgestemd.

Alternatieven

De raad kan kiezen uit een aantal alternatieven. Deze komen in hoofdlijnen neer op het volgende:

1. Het Plan van aanpak gewijzigd vaststellen

De raad kan onderdelen van het Plan van aanpak aanpassen, bijvoorbeeld de fasering, participatie, betrokkenheid van de raad of planning. Wijzigingen kunnen gevolgen hebben voor de werkzaamheden van De Argumentenfabriek, de doorlooptijd en de kosten. Bij wezenlijke wijzigingen moet daarom worden beoordeeld of het plan, de opdracht en het beschikbare budget moeten worden aangepast.

2. Geen raadscommissie instellen

De raad kan ervoor kiezen de huidige raadswerkgroep niet te formaliseren als Raadscommissie Strategische Visie gemeente Uithoorn 2050. Procesmatige besluiten worden dan niet aan een commissie overgedragen en moeten vaker door de voltallige raad worden genomen.

Dit geeft de gehele raad directe zeggenschap over alle processtappen, maar maakt het traject minder flexibel. Voor keuzes over bijvoorbeeld participatie, tussenproducten en de overgang naar een volgende fase moet dan vaker de reguliere besluitvormingscyclus worden gevolgd.

3. De raadscommissie minder bevoegdheden geven

De raad kan de commissie instellen, maar haar een beperkter procesmandaat geven. De commissie kan dan bijvoorbeeld adviseren over participatie en tussenproducten, terwijl de voltallige raad hierover besluit. Dit houdt meer besluiten bij de raad, maar verkleint de mogelijkheid van de commissie om het proces tussen raadsvergaderingen voortvarend te begeleiden. Het instellingsbesluit moet in dat geval worden aangepast.

4. Geen of minder aanvullend budget beschikbaar stellen

De raad kan besluiten het voorgestelde aanvullende budget van € 60.000 niet of slechts gedeeltelijk beschikbaar te stellen. Het beschikbare budget blijft dan lager dan de geraamde kosten van het Plan van aanpak.

In dat geval moet het traject worden versoberd. Dit kan betekenen dat kennis- of participatiesessies vervallen, minder doelgroepen worden betrokken of tussenproducten minder uitgebreid worden uitgewerkt. Vooraf moet dan worden bepaald welke onderdelen binnen het aangepaste budget uitvoerbaar blijven en in hoeverre de samenhang van plan van aanpak nog logisch is. Mogelijkerwijs moet het plan van aanpak opnieuw worden gemaakt.

5. Het voorstel niet vaststellen

De raad kan besluiten het Plan van aanpak, de instelling van de raadscommissie en het aanvullende budget niet vast te stellen. Het traject kan dan niet volgens de voorgestelde inrichting worden voortgezet. Er is vervolgens een nieuw of aangepast voorstel nodig over de aanpak, governance, planning en financiering.

Aanpak

Het traject van de Strategische visie kent 5 fasen.

In aanloop naar het plan van aanpak is fase 1, de voorbereidingsfase, voorafgegaan. Na een meervoudig onderhandse aanbesteding is De Argumentenfabriek in juni 2026 geselecteerd om het proces naar de Strategische visie gemeente Uithoorn 2050 te begeleiden. Het Plan van aanpak is samen met de ambtelijke werkgroep en de (raads)werkgroep verder uitgewerkt en vormt de basis voor de uitvoering. Deze fase eindigt nadat de gemeenteraad het plan van aanpak heeft vastgesteld.

Na vaststelling door de raad wordt het traject uitgevoerd in de volgende fasen:

Fase	Periode	Resultaat
2. Analyseren	oktober 2026 – januari 2027	Trends- en factorenkaarten en mindmap met hartenkreten
3. Visie bepalen	januari – april 2027	Strategische keuzenkaart en concept-visiekaart
4. Concretiseren	april – juni 2027	Visiekaart met subdoelen, rollentabel en indicatorentabel
5. Afronden	juli – oktober 2027	Publicatie Strategische visie gemeente Uithoorn 2050 en raadsbesluit

De raadscommissie beoordeelt de tussenresultaten binnen haar mandaat. De gemeenteraad wordt tussentijds schriftelijk geïnformeerd en neemt in oktober 2027 het besluit over de definitieve Strategische visie gemeente Uithoorn 2050.

Gedurende het proces wordt de gemeenteraad regelmatig via raadsberichten geïnformeerd. Op belangrijke momenten wordt de raad bovendien actief betrokken bij het toetsen van de richting van het proces.

Financiële overwegingen

Voor het traject Strategische visie gemeente Uithoorn 2050 is in de gemeentelijke begroting reeds een bedrag van € 90.000 beschikbaar. Bij de verdere uitwerking van het Plan van aanpak is duidelijk geworden dat een uitgebreider traject wenselijk is dan eerder financieel was voorzien. Het voorgestelde traject omvat meerdere kennis-, participatie-, werk- en beslissessies. Deze sessies vragen niet alleen begeleiding tijdens de bijeenkomst zelf, maar ook voorbereiding, inhoudelijke uitwerking, verwerking van de resultaten in onder andere mindmaps en visiekaarten en kwaliteitscontrole.

Voor de uitvoering van de geplande aanvullende werkzaamheden is naar verwachting circa € 60.000 aanvullend budget noodzakelijk. De werkgroep heeft dit op 2 september 2026 besproken. Daarbij is afgesproken dat per fase kritisch wordt bekeken welke inzet daadwerkelijk noodzakelijk is.

Voorgesteld wordt daarom het beschikbare budget voor het traject te verhogen van € 90.000 naar € 150.000 en hiervoor € 60.000 aanvullend beschikbaar te stellen en deze kosten te betrekken bij en te verwerken in de Voorjaarsnota 2027. De aanvullende middelen maken het mogelijk het participatieve en inhoudelijke traject uit te voeren zoals beschreven in het Plan van aanpak, zonder dat gedurende de uitvoering op voorhand noodzakelijke sessies moeten worden geschrapt of versoberd.
Uitgangspunt blijft dat gedurende het traject kritisch wordt gestuurd op de daadwerkelijk noodzakelijke inzet. Indien blijkt dat binnen een fase minder externe inzet noodzakelijk is, wordt hiervan gebruikgemaakt. Indien daarentegen aanvullende uitgaven boven het totale beschikbaar gestelde budget van € 150.000 noodzakelijk blijken, worden deze niet binnen het mandaat van de raadscommissie aangegaan, maar vooraf aan de gemeenteraad voorgelegd dan wel via de daarvoor geëigende P&C-route aan de raad ter besluitvorming aangeboden.

Raadsvoorstel

Communicatie

De gemeente verzorgt de interne en externe communicatie over het traject naar de Strategische visie gemeente Uithoorn 2050. Daarbij wordt gewerkt vanuit de communicatielijn *'Thuis in Uithoorn & De Kwakel'*. De communicatie heeft als doel inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties te informeren over het proces, hen uit te nodigen om mee te denken en inzichtelijk te maken hoe hun inbreng wordt verwerkt. Tussenresultaten en opbrengsten worden gedurende het traject actief teruggekoppeld. Voor de communicatieaanpak vanuit de gemeente wordt verwezen naar bijlage A van het Plan van aanpak.

Na vaststelling wordt het instellingsbesluit van de Raadscommissie Strategische visie gemeente Uithoorn 2050 bekendgemaakt overeenkomstig de wettelijke voorschriften.

Participatie

Participatie vormt een essentieel onderdeel van het Plan van aanpak. In verschillende fasen worden inwoners, ondernemers, jongeren, maatschappelijke organisaties en andere belanghebbenden betrokken bij het ophalen van inzichten, voorkeuren en aandachtspunten voor de toekomst van Uithoorn en De Kwakel.
De participatie wordt zo breed en toegankelijk mogelijk ingericht, met specifieke aandacht voor verschillende doelgroepen en minder gehoorde stemmen en de verschillende identiteiten en perspectieven van Uithoorn en De Kwakel. De participatie heeft niet als doel een optelsom van individuele wensen te produceren. De opbrengsten worden gebruikt om inzicht te krijgen in waarden, zorgen, kansen, dilemma's en voorkeuren. Dit sluit aan bij de aandachtspunten die de raadswerkgroep op 2 september heeft meegegeven. De opbrengsten worden gebruikt bij de verdere uitwerking van de strategische keuzes en doelen en worden zichtbaar teruggekoppeld aan deelnemers. Voor de gemeentelijke participatieaanpak wordt verwezen naar bijlage A van het Plan van aanpak.

Duurzaamheid

Dit voorstel heeft geen direct fysiek duurzaamheidsresultaat. Duurzaamheid is wel een relevante langetermijnopgave binnen de inhoudelijke ontwikkeling van de strategische visie en wordt in samenhang met andere maatschappelijke opgaven betrokken bij de analyse en keuzes.

Externe reacties

In dit stadium zijn geen externe reacties uitgevraagd noch ontvangen

De werkgroep Strategische visie Uithoorn,

N. Bergman P. Boswijk E. Gasseling

J. van Kempen P. van Leeuwen